

Nr 106

Av herrar **Ernulf** och **Tistad**, om förhörsvittne vid polisförhör.

(Lika lydande med motion nr 146 i Andra kammaren)

Enligt 23 kap. 10 § första stycket rättegångsbalken skall vid förhör under förundersökning i brottmål såvitt möjligt ett av undersökningsledaren anmodat trovärdigt vittne närvara. Stadgandet har motiverats såväl av hänsyn till rättssäkerheten som av angelägenheten av att vid behov kunna styrka vad som förekommit vid förhöret. I praktiken torde värdet av förhörsvittne särskilt framträda, om en tilltalad vid domstol gör gällande att obehöriga förhörsmetoder använts vid polisförhör eller att en anteckning i en polisrapport om ett erkännande från den tilltalades sida är oriktig. Däremot torde man i regel inte kunna räkna med att ett förhörsvittne skall kunna mera i detalj redogöra för vad som sagts vid förhöret.

I mycket stor utsträckning torde det vara omöjligt eller i varje fall svårt för förhørsledaren att anskaffa förhörsvittne. Visserligen finns inte något förbud att som förhörsvittne anlita polisman. Men dels är det psykologiskt sett ofta mindre lämpligt att göra detta, dels är polisens resurser så ansträngda att det i regel inte kan ifrågakomma att avdela en polisman som förhörsvittne. Och i övrigt torde erfarenheten ha utvisat att det är svårt att erhalla utomstående personer som förhörsvittnen. Det vanligaste torde därför vara att något förhörsvittne inte är tillstädes.

I Göteborg har frågan om förhörsvittnen lösts på ett intressant sätt. Sedan år 1957 finns där ett antal om 60 personer, valda av stadsfullmäktige och avlönade av kommunala medel, med uppgift att tjänstgöra som förhörsvittnen. De väljes för två år i taget efter samma kvalifikationsvillkor som nämndemän samt benämnes medborgarvittnen. Som syfte med deras tillsättande har angivits att öka rättssäkerheten, stärka allmänhetens förtroende för förundersökningarna i brottmål, stödja såväl den misstänkte som förhørsledaren samt frigöra polispersonal för andra uppgifter. Beträffande kostnaderna för medborgarvittnena kan nämnas att anslaget för dem år 1965 utgjorde 70 000 kronor.

Sedan polisväsendet med 1965 års ingång förstatligats, synes det vara en statlig uppgift att tillse att förhörsvittnen finns tillgängliga samt att svara för kostnaderna för dem. Då det sätt, på vilket förhörsvittnen anskaffats i Göteborg, enligt vad vi kunnat inhämta gett gott resultat, är det enligt vår mening anledning att undersöka, om inte frågan om förhörsvittnen bör ordnas på motsvarande sätt för hela landet, givetvis med de förändringar som betingas av att staten bör svara för kostnaderna.

Under åberopande av vad som ovan anförts får vi hemställa,
att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t begära utredning
och förslag till bestämmelser om särskilt valda, av stats-
medel bekostade förhörsvittnen vid förundersökning i brott-
mål.

Stockholm den 19 januari 1967

Gudmund Ernulf (fp)

Eskil Tistad (fp)
